

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bunnik, 13-6-2024

Geachte heer, mevrouw,

De Parkinson Vereniging ondersteunt de voorgestelde wijziging van het Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden (alternatieven chemische gewasbeschermingsmiddelen). Het voorstel introduceert een hoognodige grondslag om het gebruik van bestrijdingsmiddelen te beperken daar waar er minder milieubelastende alternatieven zijn. Dit draagt bij aan de doelstellingen van de Richtlijn duurzaam gebruik pesticiden (2009/128/EG). In het bijzonder voldoet Nederland hiermee aan artikel 14 van deze richtlijn die van lidstaten verlangt dat zij alle nodige maatregelen nemen om bestrijding met lage pesticideninzet te bevorderen en geïntegreerde gewasbescherming (IPM) te stimuleren. Daarnaast geeft de regering hiermee gehoor aan de roep vanuit de Tweede Kamer om het gebruik van het middel glyfosaat aan banden te leggen.

De ziekte van Parkinson is wereldwijd de snelst groeiende hersenziekte. Ook in Nederland groeit Parkinson snel: het aantal gevallen is in de afgelopen 10 jaar met 30% toegenomen. De (negatieve) relatie tussen Parkinson en bestrijdingsmiddelen staat al lang in de aandacht. Er zijn overtuigende aanwijzingen dat blootstelling aan bepaalde bestrijdingsmiddelen het risico op Parkinson verhoogt. Blootstelling aan pesticiden verhoogt het risico op parkinson. Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat boeren een groter risico hebben op het krijgen van parkinson. Ook omwonenden van land- en tuinbouw percelen waar pesticiden worden gebruikt hebben een groter risico op parkinson. Wetenschappers zijn het er internationaal over eens dat het historische gebruik van bestrijdingsmiddelen in belangrijke mate heeft bijgedragen aan de huidige sterke groei van parkinson. Het is echter niet duidelijk of er nieuwe Parkinson-gevallen bij zullen komen als gevolg aan blootstelling aan de bestrijdingsmiddelen die nu nog worden gebruikt. De meeste verdachte middelen zijn namelijk al jarenlang verboden in Nederland en elders in Europa. Voor een aantal van de thans gebruikte middelen, zoals glyfosaat, bestaan duidelijke aanwijzingen dat ze schadelijk zouden kunnen zijn voor de bij parkinson betrokken hersengebieden, maar volledig sluitend is dit bewijs niet.

Echter, gezien de grote groei van het aantal mensen met parkinson in Nederland, het hoge gebruik van pesticiden in Nederland en de onduidelijkheid over de veiligheid van de huidige gebruikte middelen, achten wij het zeer verstandig het gebruik van pesticiden zoveel mogelijk te reduceren. Het verplichten van alternatieven voor bestrijdingsmiddelen is daar een goed instrument voor.

Er is dan een dringende behoefte aan ambitieuze maatregelen om het gebruik (en het risico) van chemisch-synthetische pesticiden te verminderen om de biodiversiteits- en gezondheids crisis te bestrijden en een duurzame productie van gezond voedsel te waarborgen. Pesticiden dienen te worden behandeld als schadelijke stoffen en de regelgeving moet sterkt worden verbeterd.

Tip: op deze bladzijde vindt u 50 alternatieven voor glyfosaat.

<https://www.pan-europe.info/resources/reports/2023/03/weed-management-alternatives-use-glyphosate>

Verder wil de Parkinson Vereniging benadrukken dat de verplichtingen onder de Richtlijn duurzaam gebruik pesticiden bestaan *naast* de regels over de toelating van bestrijdingsmiddelen. Dat betekent dat het gebruik van bestrijdingsmiddelen gereguleerd en beperkt kan worden met het oog op het halen van deze duurzaamheidsdoelstellingen, ook als een bestrijdingsmiddel op de markt is toegelaten. Verordening 1107/2009 bepaalt daarnaast in artikel 1 lid 4 dat lidstaten het voorzorgsbeginsel kunnen toepassen: “In het bijzonder worden de lidstaten er niet van weerhouden het voorzorgsbeginsel toe te passen wanneer er wetenschappelijk gezien onzekerheid bestaat over de risico’s voor de gezondheid van mensen en dieren of voor het milieu van de op hun grondgebied toe te laten gewasbeschermingsmiddelen.”

Het wetsvoorstel zorgt ervoor dat er ten aanzien van ieder middel een evenredige afweging gemaakt kan worden zodat gegarandeerd kan worden dat een eventueel verbod noodzakelijk, geschikt en evenredig is. In het geval van glyfosaat zijn er grote [wetenschappelijke zorgen](#) over de veiligheid van het middel.

Kortom, de Parkinson Vereniging ondersteunt het wetsvoorstel van harte en denkt dat de regering hiermee een eerste stap zet naar uitvoering van verschillende aangenomen moties van de Tweede Kamer. Daarnaast is het wetsvoorstel een eerste stap in het adresseren van de grote zorgen die bestaan onder burgers, wetenschappers en NGO’s over de risico’s van het intensieve bestrijdingsmiddelengebruik voor de natuur en de gezondheid.

met vriendelijke groet,

Parkinson Vereniging